

همراه با جشنواره فیلم کوتاه

امیرحسین حیدری آگروه فرهنگ و هنر

ایران فقط تهران نیست

روز چهارم جشنواره فیلم کوتاه دبیرگیرنده آثار متنوعی در ژانرهای مختلف بود. فیلم‌هایی که برخی قابل تأمل و بعضی دیگر برخلاف تصور بیشتر کمدی بودند! در این میان یکی از موضوعات پرتکرار در طول جشنواره موضوع کودکان مخصوصاً مسأله آنها به عنوان قربانیان جنگ؛ که هر فیلمسازی با توجه به زیست شخصی خود به این موضوع پرداخته بود. چنین موضوعاتی به خودی خود آدمی را تحت تأثیر قرار می‌دهد چه رسد به این‌که با نگاهی هنرمندانه هر بار بخشی از این بی‌نگاهی به تصویر کشیده شود. آخرین فیلمی که با این موضوع دیدم فیلم «کودکی» لیلانیک‌زاد بود؛ فیلمی که با توجه به لهجه ولوکیشن آن مشخص می‌کرد که مشخصاً درباره کودکان کوردسوره است و پدری که تمام تلاشش را می‌کند تا با عبور دادن فرزندش به آن سوی مرز بتواند آینده خیرش را نجات دهد. کارگردان کرجه تصمیم گرفته نقطه‌ای خاص را برای فیلم خود انتخاب کند، اما بدیهی است که این موضوع محدود به مرز مشخصی نمی‌شود. دیگر ویژگی‌های آناری که در جشنواره چهل و یکم به نمایش درآمدند این بود که به مخاطبان یادآوری می‌کردند ایران فقط پایتخت یا شهرهای بزرگ کشور نیست. گاهی داستان‌هایی در گوشه و کنار این سرزمین جریان دارد که دنبال چشم و گوش‌ی هستند تا آنها را ببینند و بشنود و برای دیگران بازگو کند. فیلم‌هایی که علاوه بر داستانی که روایت می‌کنند گوشه‌ای از زیبایی‌های پنهانی که در سرزمین ایران وجود دارد را به مخاطبان خود نشان می‌دهند. داستان‌هایی مانند «ورزینگر» مصطفی مهربان یا «خانه ماه» حمیدرضا مقصودی از همین دست فیلم‌ها بودند. آناری که سعی کرده‌اند با خلق دنیایی از دید کودکان به دغدغه‌های به ظاهر ساده اما مهم آنها بپردازد. ورزینگری که به معنای کشاورزی است به تصویر کشیدن جنگل‌های شمال کشور به بحث عدالت آموزشی و مشکلاتی که در جریان آموزش مجازی ممکن است پیش بیاید می‌پردازد. این فیلم در کنار این موضوع از تاریخ و فرهنگ این خطه از کشور نیز غافل نشده و در جریان قصه‌گویی خود باورهای اساطیری همچون درست کردن آلمانی از دیو خشکسالی و بدبختی و آتش زدن آنها؛ زندگی امروز اهالی این منطقه را به این باورها گره می‌زند، چرا که با درست کردن این آلمان گره در کار اهالی روستا می‌افتد و با آتش زدن آن مشکلات همگی حل می‌شود. همچنین یکی از ژانرهای جالب این دوره از جشنواره ژانر فانتزی بود، ژانری که برگزارکنندگان تقریباً هر اثری که اتفاقی خارق‌العاده در آن افتاده را بدون توجه به گونه دقیق آن در این ژانر قرار داده بودند. زیرمافهم فانتزی در دنیای سینما بسیاری از فیلم‌ها را شامل می‌شود، به همین علت است که فانتزی به ژانرهای فرعی زیادی مانند علمی-تخیلی، رئالیسم جادویی، فانتزی شهری و... تقسیم شده است. این موضوع زمانی اهمیت پیدا می‌کند که برگزارکنندگان جشنواره تأکید بر تنوع ژانری آثار داشتند اما خود بسیاری از ژانرهای معمول و پرطرفدار امروز سینما را محدود به ژانر فانتزی کرده بودند. «خسرو ۱۲۷» ابوالفضل ساعی مهربانی، «روی» محمد پایدار و «نسبتاً خوشبخت» مهران حیدری از جمله آناری بودند که در این ژانر به نمایش درآمدند، آناری که تنها وجه اشتراک‌شان خرق عادت اما تفاوت‌هایشان از زمین تا آسمان بود. جالب اینجاست که ظاهر آشفته‌خود ذهنی فیلمسازان این‌گونه آثار این است که ظاهراً خیال کرده‌اند چون فیلم فانتزی ساخته‌اند پس نیازی نیست توجه چندانی به منطق داستانی داشته باشند. در صورتی که در ژانر فانتزی به طور کلی منطق روایی داستان اهمیت دو چندانی دارد به این خاطر که مخاطب باید قبل از این‌که وارد قصه شود ابتدا دنیای اثر را بپذیرد. به عنوان مثال فیلم کوتاه نسبتاً خوشبخت که می‌خواهد تنهایی نوع بشر در دنیای امروزی را به نمایش بگذارد؛ داستان مردی است که کلید خانه‌اش را می‌شکند و پس از این‌که با کلیدساز هم دعوایش می‌شود بدون این‌که به هر س کرد دیگری یا آتش‌نشانی رنگ برزند در یک بحث گوشی همراه خود را هم می‌شکند و ماه‌های متمادی در خانه‌اش به تنهایی زندگی می‌کند و... دیگر فیلم‌های فانتزی هم که در این دوره از جشنواره تماشا دیدم نیز به همین میزان غیرمنطقی بودند که نشان می‌دهد باید در این زمینه بیشتر کار کرد.

خبر

آیین اختتامیه بخش ویژه «کتاب و سینما» در چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران برگزار شد. در این مراسم، سیدجواد میرهاشمی، دبیر بخش کتاب و سینما، به تقدیر از اهالی قلم و هنرمندان پرداخت و از انتشارات کتاب آبان و فارابی نیز تشکر کرد. علی‌رضانی، مدیرعامل خانه کتاب و ادبیات ایران در سخنانی به اهمیت اقتباس در سینما اشاره کرد و از ضرورت ایجاد پیوند میان فیلمسازان و

معرفی برگزیدگان بخش «کتاب و سینما»

تجلی مظلومیت کودکان و خبرنگاران غزه

بخش شاخه زیتون جشنواره فیلم کوتاه تهران با ۱۷ فیلم داخلی و خارجی

بازتابی از یک‌سال جنایت رژیم صهیونیستی را پیش‌روی چشم مخاطبان قرار داده است

دیدن ستاره دنباله‌دار است تا آرزوهایش را به آن بگوید، اما درواقع رد این موشک‌ها نماد آزادی است. این کارگردان ادامه داد: ما فضاسازی انجام دادیم و فکر کردیم چه خوب است که به این اشاره کنیم در غزه کتابفروشی بسته‌ای وجود دارد و پدربزرگی است که نمی‌خواهد نوه‌اش تصویری از جنگ را ببیند و برای اوقات آرزوها ساخته و اگر بمبی هم می‌خورد، می‌گوید اتاق آرزوها در سیاهچاله افتاده است.

به تناسب فضای جنایات جنگی اسرائیل در غزه و فلسطین که از هفتم اکتبر سال گذشته تا به حال بیش از ۴۲ هزار نفر شهید و بیش از ۹۷ هزار نفر زخمی به جای گذاشته، جشنواره فیلم کوتاه بخش ویژه‌ای را با موضوع بازتاب نگاه فیلمسازان آزاد‌های که در این‌باره احساس وظیفه کردند با عنوان شاخه زیتون در این دوره در نظر گرفته که ۹ فیلم در بخش بین‌الملل و هشت فیلم تولید فیلمسازان داخلی در آن به نمایش درمی‌آید. در این گزارش سراغ سه

فیلمساز بخش شاخه زیتون ازجمله عمار خطی کارگردان «شازده کوچولو»، محمد لطفعلی کارگردان «آوای ابرها» و سعید ملتجی کارگردان «پیام» رفتیم تا از انگیزه‌های ساخت فیلم‌شان یا جام جم صحبت کنند که در ادامه از نظر می‌گذرانید.

روایت دنباله‌دار جنگی در «شازده کوچولو»

اولین کارگردانی که سراغش رفتیم عمار خطی، کارگردان فیلم کوتاه «شازده کوچولو» است که هفتمین اثرش را در حوزه ساخت فیلم کوتاه تجربه می‌کند. او پیش از این فیلم‌های کوتاهی مانند «سکوت»، «۹ دقیقه بامداد»، «مادر قرمز» و «آواز قناری» را کار

کرده است. فیلم‌های بلندش هم بیشتر به شکل تله‌فیلم‌هایی مثل «سیاه‌رگ»، «چای سرد» و «یاور» و سریال «وقت صبح» بوده است. خطی که به‌طور همزمان در هر دو بخش شاخه زیتون و ملی حضور دارد، درباره انگیزه پرداختن به موضوع فلسطین و جنایات جنگی که توسط صهیونیست‌ها اعمال می‌شود به جام جم گفت: وقتی در «عملیات صادق ۱» که ایران به اسرائیل حمله موشکی و پهپادی داشت، با دیدن بعضی از این تصاویر متوجه شدم بسیاری از آنها شبیه ستاره دنباله‌دار هستند و از نظر مفهومی معمولاً این باور در وجود ما هست که وقتی ستاره دنباله‌دار می‌بینیم، آرزویمان برآورده می‌شود و این قصه بستر خوبی شد که احساس کنم از منظر یک دخترچه فلسطینی ماحرا را پیش ببرم که منتظر

نویسندگان سخن گفت و بر لزوم ادامه همکاری بین خانه کتاب و انجمن سینمای جوانان تأکید کرد. در ادامه، چند کتاب جدید رونمایی شد. حسن حسینی، مولف کتاب «الفبای ژانر» و رامتین شهپازی، نویسنده کتاب «فیلم جستار» درخصوص آثار خود توضیحاتی ارائه دادند. همچنین، علی روحانی درباره کتاب «ژانرهای ترکیبی» و مجید کیانیان درباره «سفر به وادی هول» صحبت کردند.

تجلی مظلومیت کودکان و خبرنگاران غزه

بخش شاخه زیتون جشنواره فیلم کوتاه تهران با ۱۷ فیلم داخلی و خارجی

بازتابی از یک‌سال جنایت رژیم صهیونیستی را پیش‌روی چشم مخاطبان قرار داده است

به نظرم مردم فلسطین کودکان جنگ هستند. این کارگردان خاطرنشان کرد: درگیری چندین‌ساله مردم فلسطین با جنگ جزو مسائلی بود که ذهنم را درگیر کرد و از خودم پرسیدم که چرا خاک وطن را با این همه مصائب رهان نمی‌کنند؟ هرکسی ممکن است با ۱۰ سال جنگ بگوید باید از این شهر بروم اما فلسطینی‌ها ماندند و برای خاک‌شان مقاومت کردند و این کار بزرگی است. آنها حامی زیادی جز ۲-۳ کشور ندارند و این برایش سؤال بود که اگر ما در این شرایط بودیم، می‌ماندیم یا خیر؟

بویانمایی برای کودکان غزه

محمد لطفعلی، کارگردان «آوای ابرها» که این فیلم را با تکنیک انیمیشن ساخته درباره آن به جام جم گفت: تولید انیمیشن آوای ابرها پیشنهادی بود از مؤسسه تولید سینمایی سوره که هادی فیروزمندی طرحی را مطرح کرد و فکر کردیم در فضای متفاوتی از اخبار مستند و تصاویر تلخ و دلخراش جنگ اما تداعی‌کننده همان پیام باشد. به عبارتی به وضعیت کودکان توجه داشته باشد و زیر سایه جنگی است که بعد از هفتم اکتبر به وقوع پیوسته.

در بخش حمایت از تولید فیلمنامه اقتباسی، برگزیده اول مینا مهدی مهدی برای «برای در باغ اناری» و برگزیده دوم فرشته طلب‌زاده برای «آنگاه که مرگ دیر می‌رسد» معرفی شدند. لوح تقدیرها نیز به محمدرضا مرداری برای «جنگل» و روناک جعفری برای «شاهپر» اهدا شد. لازم به ذکر است بخش ویژه کتاب و سینما مربوط به آثار اقتباسی از منابع داخلی و خارجی ادبی و فرهنگ‌های بومی اختصاص دارد.

ادای دینی به خبرنگاران شهید در جنگ غزه

سعید ملتجی، کارگردان فیلم «پیام» درباره این فیلم به خبرنگار جام‌جم گفت: سال گذشته، دو ماه از شروع جنگ گذشته بود و تصاویر و اخبار عجیب‌وغریبی از اتفاقات می‌آمد و من مثل تمام مردم دنیا اخبار را پیگیری می‌کردم و تنها چیزی که بیش از همه نمود داشت، ویدئوهایی بود که مردم و خبرنگاران از راه موبایل می‌گرفتند و در اینترنت و جاهای مختلف به اشتراک گذاشته می‌شد و می‌دیدیم، در همان روزها بود که فکر می‌کردم چطور می‌توانم سهمی داشته باشم و اگر اشتباه نکنم خبری در ماه‌سوم منتشر شد که بیش از صد خبرنگار در آن روزهای ابتدایی جنگ جان‌شان را از دست داده بودند و احساس کردم چه انتخاب خوبی می‌تواند باشد و ادای دینی به خبرنگاران محسوب می‌شود.

خبرنگار زنی در بحبوحه جنگ غزه

ملتجی با اشاره به داستان فیلم پیام با بیان این‌که سال گذشته فیلمنامه دیگری در دستم بود و زمانی که این اتفاق رخ داد، احساس کردم صحبت‌کردن درباره این موضوع ضرورت بیشتری دارد. گفت: فیلم پیام درباره یک خبرنگار زن عرب در بحبوحه جنگ غزه است که تلاش دارد تا آخرین لحظه مقاومت کند و رسانتش را انجام دهد و صدای مردم باشد و اتفاقاتی که می‌افتد را به گوش دنیا برساند. او با بیان این‌که زمان فیلم «۱ دقیقه است و ما چند ساعتی از کار این خبرنگار را می‌بینیم، افزود: لحظاتی برای این خبرنگار اتفاق می‌افتد که تماس‌ها و اینترنت قطع بود و خبرنگار نمی‌تواند تصاویر را ارسال کند و تصمیم می‌گیرد حافطه‌ها را به ساختمان خبرگزاری برساند و در تلاش برای ارسال آنهاست. به دلیل این‌که نمی‌تواند تماس بگیرد، برای همکاریش پیام ویدئویی به این امید که به او برسد، می‌فرستد. بخشی از هدف این خبرنگار حفظ حافطه‌ها برای مخابره آنهاست و فیلمی که می‌بینیم فایل تصویری ویدئومسیج‌هاست که خبرنگار برای یکی از همکارانش می‌فرستد.

صداهای واقعی پس‌زمینه فیلم

این کارگردان با تأیید این‌که برای ساخت فیلم با خبرنگاران ارتباط برقرار کرده، گفت: خبرنگاران برایم فیلم ارسال کردند و تصاویر و ویدئوها خیلی کمک کرد و در نهایت تصمیم گرفتم تمام صداهای فیلم را از اخبار واقعی استخراج کنم؛ بنابراین، تمام صداهای پس‌زمینه فیلم واقعی است. این کارگردان درباره مقدار زمانی که برای ساخت فیلم صرف کرده، گفت: ساخت این فیلم یک ماه طول کشید و مجری طرح فیلم، باشگاه فیلم رویش محصول فیلم جوان سوره در مشهد است و مرتضی ملتجی، برادرم و یوسف سبحانی هم فیلمبردارم سر یک پروژه دیگر بود و به دلیل این‌که می‌خواستیم این کار را به‌سرعت انجام دهیم، به ما کمک کرد تا کار را تمام کنیم. او با تأکید بر این‌که اگر ایده دیگری در رابطه با غزه و این جنگ به ذهنم برسد، حتماً کار می‌کنم، گفت: دغدغه من ماجرای جنگ و مهاجرت بوده و اگر چیزی من را به سمت موضوعی هل داده، معمولاً همین مسائل بوده است. الان جنگ غزه جزو مهم‌ترین موضوع‌های دنیاست و نوعی نسل‌کشی در آن سرزمین اتفاق می‌افتد.

رویداد

مسئول دفتر مقاومت بنیاد فتح معرفی شد

علی مقواساز، رئیس بنیاد فرهنگی روایت فتح، در حکمی حبیب والی‌نژاد را به‌عنوان مسئول دفتر مقاومت این بنیاد معرفی و منصوب کرد. حبیب‌ا... والی‌نژاد، متولد ۱۳۴۳ در تهران، دارای مدرک فیلمسازی و تهیه‌کنندگی است و سابقه‌ای درخشان در حوزه سینما دارد. او پیش از این مدیر تولید مؤسسه فرهنگی روایت فتح، مدیر گروه حماسه دفاع شبکه یک سیما و مدیر تولید مرکز فیلم و سریال سازمان رسانه‌ای اوج بوده است. والی‌نژاد به‌ویژه در تولید مستندهای مرتبط با دفاع مقدس شناخته شده است. از آثار مهم او می‌توان به مستندهای پایان انتظار، آخرین روزهای زمستان، سردار خیر و نیمه پنهان ماه اشاره کرد. همچنین، او تهیه‌کنندگی فیلم‌های سینمایی موقعی چون ایستاده در غبار، لباس شخصی و خروج را در کارنامه خود دارد. این سینماگر با دریافت سیمرغ بلورین بهترین فیلم جشنواره فجر برای ایستاده در غبار و جایزه ویژه هیأت داوران سیزدهمین جشنواره فیلم مقاومت برای آخرین روزهای زمستان، افتخارات قابل‌توجهی را کسب کرده است. انتصاب او به‌عنوان مسئول دفتر مقاومت، گامی دیگر در راستای ترویج فرهنگ ایثار و مقاومت در سینماست.

اکران

«آریا شهر دو نفر» آماده نمایش شد

فیلم سینمایی «آریا شهر دو نفر» به کارگردانی حمید بهرامیان و تهیه‌کنندگی آذر معماریان، آماده نمایش شد. این فیلم که بیش‌تر با عنوان «به خاطر یک کیف دلار» شناخته می‌شد، برای اکران در فصل پاییز برنامه‌ریزی شده است. در کارنامه کاری حمید بهرامیان کارگردانی سریال‌هایی همچون سقوط یک فرشته، پرسه در مه و فیلم سینمایی ملاقات با جادوگر دیده می‌شود. بازیگران این کمدی شامل محسن کیایی، مهران احمدی، پانته‌ا پناهی‌ها، علی اوجی، هومن حاجی‌عبداللهی، سوده بیضایی، سها نیاستی، روزبه اختری، سجاد پرالک و مریم ماهور هستند. فیلمنامه این اثر به‌طور مشترک توسط حمید بهرامیان و سیدمسعود سعیدی نوشته شده و در مؤسسه فرهنگی هنری سایان به مجری طرحی سیدمهدی سعیدی تولید شده است. همچنین امید معلم به‌عنوان جانشین تهیه‌کننده و فیلمبرمان به‌عنوان پخش‌کننده این فیلم فعالیت می‌کنند. در خلاصه داستان فیلم آمده است: «میدونی باش میلیون یورو، چقدرت شست می‌شه خرد؟» این اثر به نظر می‌رسد با طنز و انتقاد اجتماعی، مخاطبان را به خود جذب کند.

قاب

نوروز به ایتالیا رسید

فیلم سینمایی «نوروز» به کارگردانی سهیل موفق، در چهاردهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کودکان و نوجوانان ایتالیا به نمایش درمی‌آید. این جشنواره به دنبال ایجاد ارتباط میان مخاطبان مختلف است. نوروز نوشته حمزه صالحی و تهیه‌کنندگی محمدرضا نادری، با بازیگرانی چون علی نصیریان، مهدی هاشمی، افشین هاشمی و شبنم مقدمی ساخته شده است. داستان فیلم درباره تلاش عمو نوروز برای نجات بهار از اهریمن است. پیش بین‌المللی این فیلم برعهده مؤسسه «ای فیلم‌پرو» به مدیریت محمد علی غیاثوند است. جشنواره ۲۱ آبان تا ۱۹ آذر در ویتورویو و نتو برگزار می‌شود.